

MERŲ PAKTAS

KADANGI Tarpviešaulybinė klimato kaitos komisija (TKKK), kuriai priklauso tarptautinės bendruomenės garbingiausi mokslininkai, patvirtino, kad klimato kaita iš tiesų vyksta ir kad ją dažniausiai sukelia energijos naudojimas žmonijos reikmėms,

KADANGI 2007 m. kovo 9 d. ES priėmė paketą „Energetika besikeičiančiam pasauliui“, kuriame vienašališkai įsipareigojo iki 2020 m. 20 proc. sumažinti CO₂ išlakas padidinant energijos efektyvumą 20 proc. ir 20 proc. padidinant AEŠ dalį energijos šaltinių derinyje,

KADANGI ES komunikate „Efektyvaus energijos vartojimo veiksmų planas: išnaudoti potencialą“ numatytas prioritetas – parengti Merų paktą,

KADANGI norime vadovautis Leipcigo tvariųjų Europos miestų chartijoje išdėstytomis rekomendacijomis dėl būtinybės gerinti energijos efektyvumą,

KADANGI pripažįstame, kad vietos valdžios institucijos yra atsakingos už visuotinio atšilimo problemos sprendimą ir tokį įsipareigojimą jos turi priimti nepriklausomai nuo kitų subjektų įsipareigojimų,

KADANGI miestai ir gyvenvietės tiesiogiai ir netiesiogiai (per piliečių vartojamus produktus ir paslaugas) atsako už daugiau nei pusę visų šiltnamio dujų kiekio, atsiradusio naudojant energiją žmonijos reikmėms,

KADANGI ES įsipareigojimas sumažinti išlakas bus pasiektas tik piliečiams ir jų grupėms prie to prisidėjus,

KADANGI miestų ir gyvenviečių valdžios institucijos, būdamos arčiausiai piliečių, turi vadovauti šiai veiklai ir rodyti pavyzdį,

KADANGI miestai labai aktyviai įgyvendina ir gali įgyvendinti Europos energetikos teisės aktus,

KADANGI dauguma klimato problemai spręsti reikalingų veiksmų, susijusių su energijos efektyvumu ir atsinaujinančiais energijos šaltiniais, priklauso vietos valdžios institucijų kompetencijai arba nebūtų įgyvendinti be vietos valdžios institucijų politinės paramos,

KADANGI reikia taikyti decentralizuotus metodus vietos bendruomenių poreikiams tenkinti ir ES valstybės narės gali turėti naudos iš veiksmingos decentralizuotos veiklos vietos lygiu, kad įgyvendintų savo įsipareigojimą ir sumažintų šiltnamio dujų išlakas,

KADANGI mažos ir didelės vietos valdžios institucijos visoje Europoje mažina visuotinį atšilimą sukeliančių teršalų kiekį įgyvendindamos energijos efektyvumo programas, įskaitant miesto transportą, ir skatindamos atsinaujinančius energijos šaltinius miesto teritorijose,

KADANGI prie Merų pakto prisijungę miestai ir gyvenvietės yra apskaičiavę ar surinkę duomenis apie pagrindinių teršalų išlakas ir parengę išlakų prognozes pagal įprastinės veiklos scenarijų.

MES, MERAI, ĮSIPAREIGOJAME:

Įgyvendinti didesnius tikslus nei ES nustatė 2020 m. ir, įgyvendinant Tvarios energetikos veiksmų planą, daugiau nei 20 proc. sumažinti CO₂ išlakas savo teritoriniame vienetė. Šis įsipareigojimas ir veiksmų planas bus ratifikuoti pagal atitinkamą tvarką.

Pritaikyti miesto struktūrą, skiriant pakankamai žmogiškųjų išteklių, šiems veiksams atlikti.

Suburti savo bendruomenės pilietinę visuomenę dalyvauti rengiant šį veiksmų planą, nurodant politikos sritis ir priemones, reikalingas planui įgyvendinti ir jo tikslams pasiekti. Kiekviena bendruomenė parengs veiksmų planą ir per vienerius metus po pakto ratifikavimo pateiks jį sekretoriatui.

Kiekvienais metais **parengti įvertinimo ataskaitą** stebėsenos ir tikrinimo tikslais.

Dalytis savo žiniomis ir praktine patirtimi su kitomis bendruomenėmis.

Organizuoti energetikos dienas ir miestų Pakto dienas prie pakto prisijungusiose bendruomenėse, bendradarbiaujant su EK ir kitais suinteresuotais subjektais, ir leisti piliečiams gauti tiesioginę naudą tausiau naudojant energiją bei nuolat informuoti vietos žiniasklaidą apie veiksmų plano rengimo raidą.

Dalyvauti metinėje ES merų konferencijoje, „Tvari energetika Europai“.

Skleisti pakto idėjas atitinkamuose forumuose ir pirmiausia kviesti kitus miestus prisijungti prie pakto.

Neprieštarauti pašalinimui iš pakto signatarų, iš anksto gavus sekretoriato perspėjimo raštą, jeigu:

- i) per nustatytą terminą nebuvo pateiktas Tvarios energetikos veiksmų planas;
- ii) nesilaikoma veiksmų plane nustatyto bendro CO₂ išlakų mažinimo tikslo;
- iii) dvejus metus iš eilės nepateikiama ataskaita;
- iv) dėl neveikimo arba nepakankamų veiksmų nebuvo pasiekta pažangos ilgiau nei dvejus metus.

MES, MERAI, PRITARIAME:

Europos Komisijos sprendimui sukurti ir finansuoti techninės ir skatinamosios paramos struktūrą, įskaitant vertinimo ir stebėsenos priemonių įgyvendinimą, būdus, palengvinančius bendruomenėms dalytis praktine patirtimi ir geresnes sąlygas sėkmingoms priemonėms kopijuoti ir dauginti, kiek leidžia biudžetas.

Europos Komisijos pasiūlymui tapti ES merų konferencijos „Tvari energetika Europai“ **koordinatoriumi**.

Europos Komisijos ketinimui padėti dalyvaujančioms bendruomenėms keistis patirtimi ir pateikti gaires ir lyginamosios analizės pavyzdžius, kuriais būtų galima remtis. Reikia imtis veiksmų, kad būtų sudarytos sąlygos Europos Komisijos atsakomybei priklausantiems pavyzdžiams (CONCERTO, CIVITAS ar ManagEnergy iniciatyvų) sklandžiai priderinti prie suinteresuotų miestų konkrečių poreikių. Minėti lyginamosios analizės pavyzdžiai turėtų tapti neatsiejama šio pakto dalimi, kaip ir jo priedai.

Europos Komisijos paramai oficialiai pripažinti ir paviešinti prie pakto prisijungusius miestus ir regionus naudojant specialų „Tvarios energetikos Europai“ simbolį ir skleidžiant informaciją Komisijos komunikacijos priemonėmis.

Subjektų, įgyvendinančių „pažangos kriterijų“ mechanizmą (žr. priedą), indėliui naujoms programoms ir projektams įgyvendinti mūsų miestuose paremti.

MES, MERAI, PRAŠOME:

Europos Komisijos ir nacionalinių administracijų sukurti bendradarbiavimo sistemas, remiančias prie pakto prisijungusius miestus įgyvendinant Tvarios energetikos veiksmų planus.

Europos Komisijos ir nacionalinių administracijų apsvarstyti pakte nurodytą veiklą kaip atitinkamų paramos programų prioritetus ir informuoti bei pakviesti miestus dalyvauti rengiant politikos sritis ir finansavimo programas, susijusias su vietos lygiu ir pakte nustatytais tikslais. Šiuo klausimu siūlome, deleguodami prie pakto prisijungusių miestų atstovus, paremti techninės paramos įstaigos veiklą, kuri pateiktų konceptualių rekomendacijų kuriant naujas iniciatyvas.

Europos Komisijos derėtis su finansiniais veikėjais siekiant sukurti finansines priemones, kurių tikslas – sudaryti geresnes sąlygas veiksmų planuose išdėstytoms užduotims įgyvendinti.

Europos Komisijos priimti griežtas vietos priemones, skirtas produktams ir transportui.

MES, MERAI, RAGINAME KITAS BENDRUOMENES PRISIJUNGTI PRIE MERŲ PAKTO INICIATYVOS, O KITUS PAGRINDINIUS SUINTERESUOTUS SUBJEKTUS – OFICIALIAI ĮFORMINTI SAVO INDĖLĮ Į PAKTĄ.

PRIEDAI

1. Vietos lygio vyriausybių funkcijos vykdant veiklą

- vartotojas ir paslaugų teikėjas
- planuotojas, projektų rengėjas ir reguliuotojas
- konsultantas, skatintojas ir modelis
- gamintojas ir tiekėjas

2. Pažangos kriterijai (PK)

Tai tos iniciatyvos ir programos, kurios yra pasaulinis modelis, kaip sėkmingai įgyvendinti tvarios energetikos vystymo koncepcijas miesto teritorijose. Šiame pakte Pažangos kriterijų atstovai pareiškia, kad yra pasirengę dalytis patirtimi ir padėti miestams įgyvendinti panašius metodus, kai juos taikyti tinkama ir patogu, ir įsipareigoja sudaryti palankesnes sąlygas praktinei patirčiai perduoti skleidžiant informaciją, įskaitant gaires, dalyvaujant prie pakto prisijungusių miestų renginiuose ir, apskritai, įprasta tvarka bendradarbiauti su paktu.

Nauji pažangos kriterijai gali bet kada prisijungti prie pakto su sąlyga, kad jie prisidės prie pakto miestų tikslų įgyvendinimo remdamiesi savo aukštais kokybės standartais ir polinkiu dalytis žiniomis visuomenės labui.

Pradiniai pasiūlymai dėl pažangos kriterijų:

- CONCERTO – Apstatytų teritorijų urbanistinis atnaujinimas
- CIVITAS – tvarus miesto transportas
- C40 ir jos efektyvios energijos pastatų modifikavimo iniciatyva
- ManagEnergy – vietinės energetikos agentūros
- European Energy Award eea® – apdovanojimas

DRAFT